

CENTRALE TOETSINGSCOMMISSIE

JAARVERSLAG 2002

Landelijk Parket / Centrale Toetsingscommissie
Postbus 395
3000 AJ Rotterdam
tel. 010-4966700 / 6708
fax 010-4966011

© Centrale Toetsingscommissie, Rotterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets van deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Centrale Toetsingscommissie.

Voorwoord

In 2002 is 51 maal het advies de Centrale Toetsingscommissie ingewonnen. In dat jaar werden 23 opsporingsonderzoeken voor het eerst ter toetsing aan de commissie voorgelegd; de overige adviezen werden uitgebracht in onderzoeken die al eerder werden getoetst. Het gaat om onderzoeken waarin de toepassing van bijzondere opsporingsbevoegdheden door de officier van justitie werd verlangd. In het jaarverslag is naast een cijfermatig overzicht ook een selectie opgenomen van de adviezen die de Centrale Toetsingscommissie aan het College van procureurs-generaal heeft uitgebracht. In het belang van de opsporing in de desbetreffende zaken en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de verdachten zijn de adviezen niet integraal in het jaarverslag weergegeven. De belangrijkste overwegingen zijn geanonimiseerd en met instemming van de behandelend officier van justitie opgenomen. Naast het advies van de Centrale Toetsingscommissie wordt telkens het besluit van het College van procureurs-generaal vermeld en in voorkomende gevallen ook de beslissing van de minister van Justitie.

Rotterdam, 1 augustus 2003

voorzitter Centrale Toetsingscommissie

Inhoudsopgave

1 Inleiding

1.1 Taak van de Centrale Toetsingscommissie	11
1.2 Samenstelling	11

2 Toetsingszaken

2.1 Vergaderingen	13
2.2 Aard van de spoedtoetsingen	14
2.3 Aantal getoetste zaken	15
2.4 Herkomst van de zaken	16
2.5 Getoetste bevoegdheden	17
2.6 Aard van de getoetste zaken	20
2.7 Afdoening van de zaken	20
2.8 Doorlooptijden oude zaken	21

1 Inleiding

1.1 Taak van de Centrale Toetsingscommissie

De Centrale Toetsingscommissie, samengesteld uit leden van het openbaar ministerie en de politie, is een intern adviesorgaan van het openbaar ministerie. De commissie adviseert het College van procureurs-generaal omtrent de voorgenomen inzet van een aantal bijzondere opsporingsbevoegdheden en -methodieken, daaronder begrepen toezeggingen aan getuigen in strafzaken. Het College neemt de uiteindelijke beslissing omtrent de toelaatbaarheid van ter toetsing voorgelegde opsporingsbevoegdheden en -methoden en de voorwaarden waaronder deze mogen worden toegepast. De commissie geeft het College voorts in voorkomende gevallen gevraagd en ongevraagd advies op het terrein van de bijzondere opsporingsbevoegdheden. Daarnaast vinden er collegiale toetsingen plaats, waarin het advies van de commissie door officieren van justitie vrijblijvend wordt ingewonnen en de zaak niet wordt voorgelegd aan het College van procureurs-generaal.

Met de invoering van de Instructie getuigenbescherming 2001 op 15 januari 2002 is de adviserende taak van de commissie op het terrein van de getuigenbescherming komen te vervallen.

1.2 Samenstelling

De commissie bestaat in totaal uit 14 leden. De samenstelling van de commissie is als volgt:

- 2 hoofdofficieren van justitie;
- 2 advocaten-generaal;
- 6 officieren van justitie;
- 4 vertegenwoordigers van de politie.

De commissie wordt bijgestaan door 2 secretarissen.

De commissie is onderverdeeld in twee kamers, waarvan een hoofdofficier van justitie als voorzitter fungeert. De hoofdofficier van het Landelijk Parket is naast voorzitter van een van deze twee kamers tevens voorzitter van de voltallige commissie.

In januari 2002 bestond de commissie uit de volgende personen:

- [REDACTED] Landelijk Parket (voorzitter);
- [REDACTED] Arrondissementsparket Maastricht (plv. voorzitter);
- [REDACTED] Ressortsparket Amsterdam;
- [REDACTED] Ressortsparket Den Haag;
- [REDACTED] Arrondissementsparket Zwolle;
- [REDACTED] Arrondissementsparket Amsterdam;
- [REDACTED] Landelijk Parket;
- [REDACTED] Arrondissementsparket Leeuwarden;
- [REDACTED] Arrondissementsparket Rotterdam;
- [REDACTED] Arrondissementsparket Amsterdam;
- [REDACTED] Instituut voor Criminaliteitsbeheersing en Recherchekunde;
- [REDACTED] Regiopolitie Brabant-Noord;
- [REDACTED] Korps Landelijke Politiediensten;
- [REDACTED] Regiopolitie Rotterdam-Rijnmond.

De commissie werd bijgestaan door de secretarissen:

- [REDACTED] Landelijk Parket;
- [REDACTED] Landelijk Parket.

In de loop van het verslagjaar is [REDACTED] afgetreden. Voor hem in de plaats is [REDACTED] (plv. hoofdadvocaat-generaal bij het Ressortsparket Den Haag) per 1 maart 2003 door het College van procureurs-generaal benoemd.

Aan het einde van het verslagjaar is [REDACTED] afgetreden als secretaris van de commissie. [REDACTED] was vanaf het eerste uur aan de commissie verbonden. Hij is opgevolgd door [REDACTED] senior beleidsmedewerker bij het Landelijk Parket.

2 Toetsingszaken

2.1 Vergaderingen

De commissie vergadert in beginsel om de twee weken, waarbij officieren van justitie de voorgenomen toepassing van bijzondere opsporingsbevoegdheden ter toetsing aan de commissie kunnen voorleggen. Daarnaast bestaat de mogelijkheid tot het entameren van een spoedprocedure. Deze spoedprocedure kan worden gevolgd, indien in het belang van het onderzoek op korte termijn een besluit van het College van procureurs-generaal wordt verlangd en de reguliere vergadering om die reden niet kan worden afgewacht.

De commissie heeft in het kader van toetsingszaken in het verslagjaar 39 maal vergaderd. Het aantal reguliere toetsingsvergaderingen bedroeg 16, waarin in het totaal 25 verzoeken om toestemming voor de toepassing van een bijzondere opsporingsbevoegdheid werden behandeld. Verder is de commissie 23 maal bijeen gekomen voor een toetsingsvergadering in een spoedprocedure, waarin in het totaal 26 verzoeken werden getoetst. In het totaal is derhalve 51 maal het advies van de commissie gevraagd.

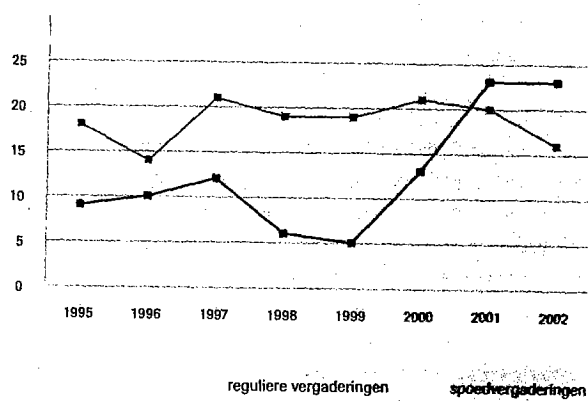
De commissie heeft 4 maal plenair vergaderd. In de plenaire vergaderingen komen onder andere beleidsmatige aspecten aan de orde, worden meer complexe onderzoeken geëvalueerd en wordt actuele jurisprudentie besproken.

Samenvattend:

- 39 toetsingsvergaderingen, waarvan
 - 16 reguliere toetsingsvergaderingen
 - 23 vergaderingen in het kader van een spoedprocedure
- 4 plenaire vergaderingen.

In het verslagjaar is het aantal reguliere toetsingsvergaderingen afgenomen ten opzichte van de voorgaande jaren. Daarentegen is sinds de inwerkingtreding van de Wet bijzondere opsporingsbevoegdheden op 1 februari 2000 een toename te constateren van het aantal spoedprocedures, waarbij het aantal spoedprocedures het aantal reguliere vergaderingen steeds verder overstijgt. De spoedprocedures betreffen voornamelijk de toetsing van de opsporingsbevoegdheid tot het opnemen van vertrouwelijke communicatie met een technisch hulpmiddel in een woning of daarmee vergelijkbare plaats.

Schematisch gezien ziet het verloop over de afgelopen jaren er als volgt uit:

2.2 Aard van de spoedtoetsingen

Het aantal verzoeken dat in het kader van een **spoedprocedure** werd getoetst (26) oversteeg het aantal verzoeken dat in een **reguliere vergadering** werd getoetst (25). De spoedtoetsingen betroffen de voorgenomen toepassing van de volgende opsporingsbevoegdheden:

- opnemen van vertrouwelijke communicatie met een technisch hulpmiddel in een woning of een daaraan gelijk te stellen ruimte;
- politieke infiltratie, daaronder begrepen pseudokopen in het kader van een infiltratietraject;
- burgerinfiltratie.

2.3 Aantal getoetste zaken

Het komt voor dat in één zaak meermalen een toetsing van een bijzondere opsporingsbevoegdheid plaatsvindt (zgn. vervolgttoetsingen). Zo wordt gedurende een politiek infiltratietraject herhaaldelijk de voortgang van het traject getoetst. Voor pseudokopen die in de context van een infiltratietraject worden uitgevoerd, dient afzonderlijk de toestemming van het College van procureurs-generaal te worden verkregen. Ook komt het voor dat toestemming wordt verleend voor het opnemen van vertrouwelijke communicatie gedurende een bepaalde termijn en de officier van justitie vervolgens toestemming vraagt deze termijn te verlengen. Ten slotte komt het voor dat in één zaak – op verschillende tijdstippen – de inzet van uiteenlopende opsporingsbevoegdheden wordt getoetst.

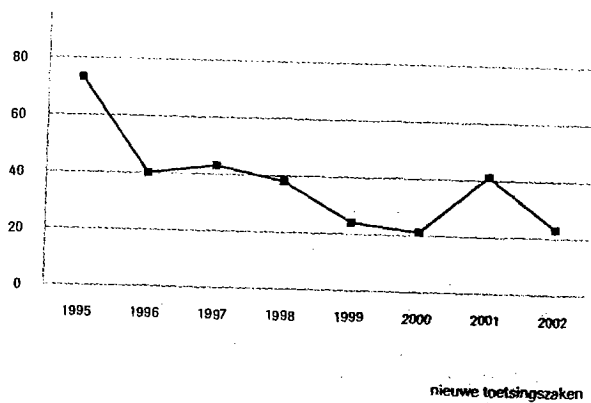
Het aantal getoetste zaken kan worden onderverdeeld naar:

- a) nieuw aangemelde zaken
- b) vervolgttoetsingen in deze nieuw aangemelde zaken en
- c) lopende zaken uit 2001 of voorgaande jaren die eveneens aan een vervolgttoetsing werden onderworpen.

In aantallen:

a) nieuw aangemelde zaken	23
b) vervolgttoetsing zelfde jaar (2002)	18
c) vervolgttoetsing voorgaande jaren	10

Het aantal nieuw voorgelegde toetsingszaken over de voorgaande jaren ziet er schematisch als volgt uit:

Vanwege de zgn. doorlichtingsactie in 1995, waarin nog lopende zaken uit voorgaande jaren werden getoetst, is het aantal getoetste zaken in 1995 relatief hoog.

2.4 Herkomst van de zaken

Door de hoofdofficieren van justitie van de verschillende parketten is in het verslagjaar het volgende aantal nieuwe zaken ter (collegiale) toetsing aangeboden.

Alkmaar	2	's-Hertogenbosch	4
Almelo	1	Leeuwarden	0
Amsterdam	4	Maastricht	1

Arnhem	0	Middelburg	1
Assen	0	Roermond	0
Breda	0	Rotterdam	2
Dordrecht	0	Utrecht	2
's-Gravenhage	2	Zutphen	0
Groningen	1	Zwolle	1
Haarlem	1	Landelijk Parket	1

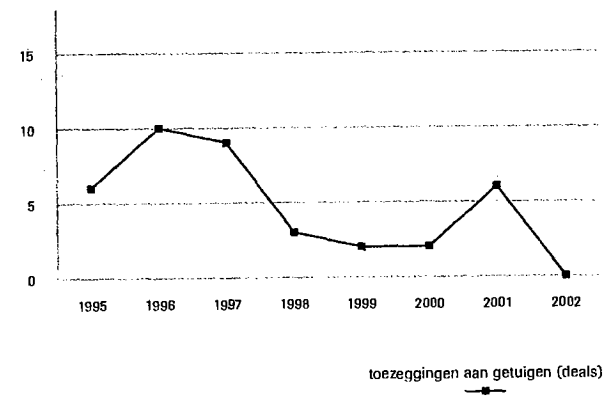
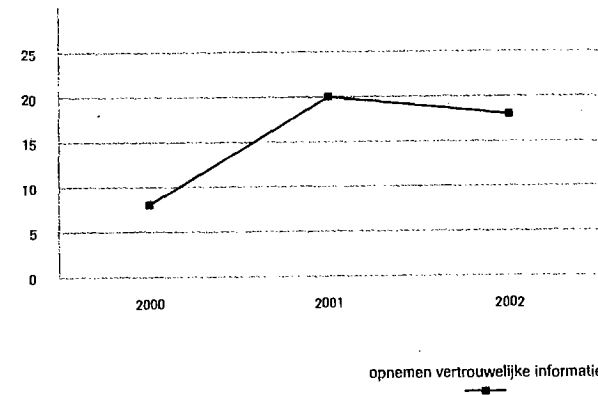
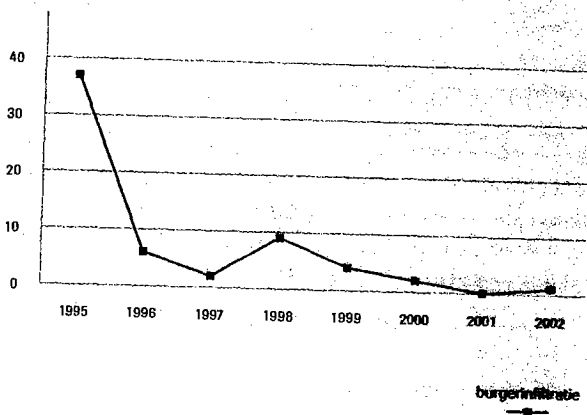
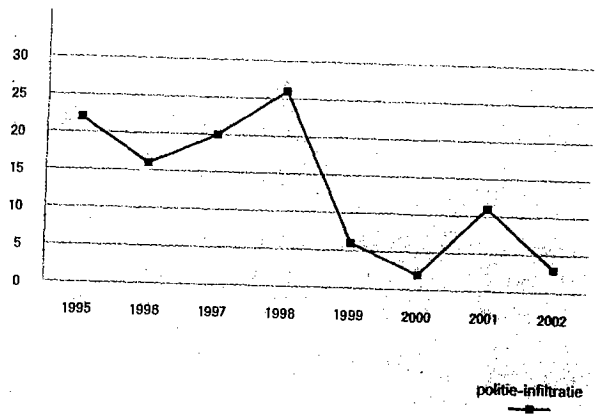
In 3 van de 23 zaken werd de toestemming van het College van procureurs-generaal verzocht in het kader van een buitenlands rechtshulpverzoek.

2.5 Getoetste bevoegdheden

In de 23 nieuw ter toetsing aangeboden zaken ging het, ten tijde van de eerste toetsing in die zaken, om de voorgenomen toepassing van de volgende bevoegdheden:

- Opnemen vertrouwelijke communicatie 18
- Politieke infiltratie 3
- Burgerinfiltratie 1
- Bijstand door burger anders dan infiltratie 1

Hierna wordt met behulp van grafieken het aantal getoetste opsporingsbevoegdheden over de periode 1995-2002 schematisch weergegeven. Nu het opnemen van vertrouwelijke communicatie met een technisch hulpmiddel eerst sinds 1 februari 2000 is toegestaan, zijn ten aanzien van deze bevoegdheid alleen de cijfers opgenomen die betrekking hebben op dat jaar en de daaropvolgende jaren.

2.6 Aard van de getoetste zaken

De verzoeken die in het verslagjaar aan de CTC werden voorgelegd, hadden betrekking op onderzoeken naar de volgende strafbare feiten:

• levensdelicten	10
• handel in verdovende middelen (XTC, cocaïne, heroïne)	10
• handel in wapens	2
• diefstal met geweldpleging	1

2.7 Afdoening van de zaken

De 23 nieuw aangemelde zaken werden, nadat de zaak voor het eerst aan de commissie werd voorgelegd, als volgt afgedaan:

- 16 maal werd door het College van procureurs-generaal, overeenkomstig het advies van de CTC, toestemming verleend;
- 2 maal werd door het College toestemming onthouden, overeenkomstig het advies van de CTC;
- 2 maal heeft de betrokken hoofdofficier van justitie de zaak, na het voorgenomen negatieve advies van de commissie, teruggenomen voordat deze aan het College werd voorgelegd;
- 2 maal werd een zaak kort voor of tijdens de toetsing ingetrokken door de behandelend officier van justitie;
- 1 maal was de CTC van oordeel dat de toepassing van de gevraagde opsporingsbevoegdheid niet de toestemming van het College behoeft (geen toetsingszaak); het College deelde dit oordeel niet en gaf vervolgens toestemming voor de toepassing van de bevoegdheid.

2.8 Doorlooptijden

Zoals vermeld in paragraaf 2.3 zijn in het verslagjaar 23 nieuwe zaken ter toetsing aangemeld; daarvan zijn er 18 meer dan één keer getoetst. Daarnaast heeft 10 keer een vervolgoetsing plaatsgevonden in zaken die reeds voor 2002 voor het eerst ter toetsing zijn aangemeld.

Gedurende het verslagjaar waren 8 onderzoeken uit een voorgaand jaar (1999 en 2001) een of meer malen onderwerp van toetsing door de commissie. De verzochte toestemming betrof de voortgezette toepassing van een opsporingsbevoegdheid waarvoor eerder reeds toestemming was verleend dan wel de toepassing van een andere opsporingsbevoegdheid. Een van deze 8 zaken is in het verslagjaar 3 keer ter toetsing voorgelegd.

Ook is een aantal zaken dat in het verslagjaar voor het eerst ter toetsing werd aangeboden in datzelfde jaar – in het kader van een vervolgoetsing – meer malen aan de commissie voorgelegd:

- 14 zaken zijn 1 keer getoetst
- 5 zaken zijn 2 keer getoetst
- 2 zaken zijn 3 keer getoetst
- 1 zaak is 5 keer getoetst
- 1 zaak is 6 keer getoetst.